

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 10C/80/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1313203353
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Zbyňovcová
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2013:1313203353.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v Bratislave, v konaní pred sudkyňou JUDr. Máriou Zbyňovcovou, v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, akciová spoločnosť, Olejkárska ul. č. 1, 814 52 Bratislava, IČO: 00 492 736, zastúpený JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom, Nám. Martina Benku 9-C1, 811 07 Bratislava, proti odporcovi: R. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom: D. XX, XXX XX U., štátna príslušnosť SR, tohto času na neznámom mieste, zastúpená opatrovníčkou: H. Č., pracovníčkou Okresného súdu Bratislava III, o zaplatenie 50,50 €, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a** .

Odporcovi sa náhrada trov konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom na vydanie platobného rozkazu zo dňa 16.01.2013, doručeným tunajšiemu súdu dňa 04.03.2013 sa domáhal navrhovateľ od odporcu zaplatenia sumy 50,50 € dôvodiac, že tento pri kontrole cestovných lístkov dňa 01.03.2011 na linke MHD č. 56 sa na výzvu revízora nevedel preukázať platným cestovným lístkom, ani časovým predplatným lístkom a uvedenú úhradu odmietol uhradiť napriek písomnej upomienke zo dňa 11.04.2011.

Súd pobyt odporcu šetrením nezistil, a preto mu v tomto konaní ustanovil opatrovníka podľa § 29 ods. 2 O.s.p. uznesením zo dňa 24.06.2013 pod č.k. 10C 80/2013-16, IČS: 1313203353.

Písomným podaním zo dňa 20.08.2013 opatrovníčka odporcu H. Č. vzniesla námietku premlčania právneho nároku navrhovateľa s poukazom na § 108 Občianskeho zákonníka / ďalej len OZ /, kedy sa práva z prepravy premlčujú za 1 rok a žiadala súd, aby pri rozhodovaní vo veci na vznesenú námietku premlčania prihliadol.

Písomná námietka premlčania žalobného nároku navrhovateľa podaná opatrovníčkou odporcu dňa 20.08.2013 bola zaslaná navrhovateľovi na písomné vyjadrenie v stanovenej lehote 7 dní od doručenia právneho zástupcovi navrhovateľa. Navrhovateľ v zastúpení právnym zástupcom sa k námietke premlčania zo dňa 20.08.2013 písomne vyjadril písomným podaním zo dňa 10.09.2013 s odôvodnením, že Občiansky zákonník alebo iný predpis ustanovuje premlčanie so všeobecnou premlčacou dobou, pričom všeobecná (trojročná) premlčacia doba sa použije všade tam, kde pre jednotlivé práva nie je Občianskym zákonníkom alebo iným predpisom ustanovená iná premlčacia doba. Zákon č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave neustanovuje premlčaciu dobu za nezaplatenie úhrady pri cestovaní bez cestovného lístka, a preto navrhovateľ je toho názoru, že je namieste použiť § 101 OZ, a teda

pohľadávka vo výške 50,50 € nebola v čase podania návrhu na vydanie platobného rozkazu zo dňa 16.01.2013 premlčaná.

Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 16.09.2013, na ktoré sa nedostavil právny zástupca navrhovateľa, doručenie predvolania mal vykázané riadne a včas, svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil písomným podaním zo dňa 10.09.2013, pričom žiadal, aby súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti. Zároveň sa týmto písomným podaním vyjadril aj k vznesenej námietke premlčania opatrovníčky odporcu. Opatrovníčka odporcu svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnila písomne dňa 09.09.2013, pričom žiadala, aby súd vec prejednal a rozhodol v jej neprítomnosti. Súd konštatoval, že sú splnené podmienky podľa § 101 ods. 2 O.s.p. na prejednanie a rozhodnutie veci v neprítomnosti účastníkov konania, a to na základe listinných dôkazov, ktoré sú obsahom súdneho spisu.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov zadokumentovaných v spisovom materiáli, a to hlásením o porušení tarifných a prepravných podmienok vypracovaného podávajúcim kontrolórom so služobným číslom 1276, číslo odznaku 17, v ktorom tento uviedol, že dňa 01.03.2011 v čase o 15.43 hodine vykonal kontrolu na linke č. 56, číslo voza 3536/2, v úseku zastávok Pri starom letisku - Čachtická a zistil porušenie tarifno - prepravných podmienok vo forme cestovania bez cestovného lístka

u cestujúceho odporcu, začo mu uložil zaplatiť postih 50,- € a cestovné vo výške 0,50 €. Písomnou námietkou premlčania zo dňa 20.08.2013 vznesenou opatrovníčkou odporcu s poukazom na § 108 OZ.

Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

Podľa § 100 ods. 2, veta prvá OZ, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva.

Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

Podľa § 102 OZ, pri právach, ktoré sa musia najprv uplatniť u fyzickej alebo právnickej osoby začína plynúť premlčacia doba odo dňa, keď sa právo takto uplatnilo.

Podľa § 108 OZ, práva z prepravy sa premlčujú za jeden rok s výnimkou práv na náhradu škody pri preprave osôb.

Podľa § 760 OZ, zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do mieste určenia riadne a včas.

Podľa ust. § 12 ods. 4, zákona NR SR č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave, v znení neskorších predpisov, cestujúci je povinný mať platný cestovný lístok pri nastúpení do autobusu, ak mu ho vydala výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu, alebo bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ho vydáva vodič alebo iný člen osádky autobusu, alebo ak sa cestovný lístok stáva platným až jeho označením v autobuse, ako aj po celý čas prepravy a pri vystupovaní z autobusu.

Podľa § 14 ods. 1 zákona NR SR č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave, v znení neskorších predpisov, tarifa upravuje sadzby základného cestovného, príplatkov a zliav z neho a ďalších úhrad spojených s prepravou cestujúcich, ich batožiny a domácich zvierat a s prepravou autobusových zásielok, ako aj podmienky, za ktorých sa sadzby uplatňujú. Tarifa obsahuje všetky úhrady, ktoré súvisia s podnikaním dopravcu.

Podľa § 14 ods. 2 zákona NR SR č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave, v znení neskorších predpisov, úhrada pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom [§ 9 písm. b)] je dvadsaťnásobok základného cestovného bez príplatkov a zliav; v mestskej autobusovej doprave ju do stonásobku základného cestovného bez príplatkov a zliav určí dopravca v prepravnom poriadku.

Podľa § 14 ods. 3 zákona NR SR č. 168/1996 Z.z. o cestnej doprave, v znení neskorších predpisov, tarifu zverejňuje dopravca. Dopravca je povinný zabezpečiť, aby sa aspoň základné údaje tarify sprístupnili verejnosti v priestoroch pre cestujúcich a v cestovnom poriadku, a ak je to možné, aj v autobuse, a aby osádka autobusu a revízori boli informovaní o tarife a poskytli informáciu cestujúcemu pred vykonaním prepravy alebo počas nej.

Podľa § 16 ods. 5, zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej preprave v znení neskorších predpisov, cestujúci je povinný mať cestovný lístok pri sebe po celý čas prepravy a bezprostredne pri vystupovaní z autobusu a na výzvu sa ním preukázať osádke autobusu, revízorovi alebo osobe poverenej výkonom odborného dozoru.

Podľa § 101 ods. 2 O.s.p., súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadala z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Prepravné služby sa poskytujú na základe zmluvy o preprave, ktoré sa u hromadných dopravných prostriedkov uzatvárajú konkludentným konaním - znehodnotením jednorazového cestovného lístka pri vstupe do dopravného prostriedku alebo zakúpením predplateného časového cestovného lístka alebo elektronického cestovného lístka zakúpeného mobilným komunikačným zariadením vo forme SMS. Potvrdením o uzavretí zmluvy o preprave osôb a dokladom o zaplatení cestovného je cestovný lístok (jednorazový alebo časový), pričom cestovným lístkom je aj aktivované elektronické médium (SMS cestovný lístok). Podrobnejšia úprava vzťahov je ponechaná vykonávacím právnym predpisom.

Podľa tarify mestskej hromadnej dopravy v Bratislave zo dňa 16.12.2008, ktorá nadobudla účinnosť dňa 01.01.2009 sú upravené cenové vzťahy medzi Dopravným podnikom Bratislava, a.s. a cestujúcim v súlade s Cenovým výmerom č. 1/2009 vydaným hlavným mestom SR Bratislava, podľa § 20 zákona č. 18/1996 Z.z. o cenách v znení neskorších predpisov a Opatrenia Ministerstva financií SR č. 01/R/2005, ktorými sa určujú maximálne ceny vrátane DPH a tarifné podmienky MHD v Bratislave.

Podľa článku 1 bod 2, písm. d) cit. Tarify MHD, tarifná sadzba určuje výšku cestovného (za prepravu cestujúcich) a prepravu príručných batožín alebo zvierat.

Podľa článku 2 bod 1 cit. Tarify MHD sú určené druhy a ceny cestovných lístkov (cena základného cestovného lístka je 0,50 €).

Podľa článku 5 cit. Tarify MHD je úhrada za cestovanie bez platného cestovného lístka 50 €.

Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že vo veci označený odporca je osobou, ktorý ako cestujúci dňa 01.03.2011 o 15.43 hod. na linke č. 56 porušil tarifné a prepravné podmienky navrhovateľa účinné v rozhodnom čase tým, že cestoval bez platného cestovného lístka, a ktorého totožnosť dostatočným spôsobom a hodnoverne zistil kontrolór (revízor) navrhovateľa. Žalobný nárok navrhovateľa vznikol podľa článku 1 bod 2., písm. d), článku 2, bod 1., článku 5 Tarify mestskej hromadnej dopravy (ďalej len MHD) v Bratislave v spojitosti s Cenovým výmerom č. 1/2009 vydaným hlavným mestom Bratislava podľa § 20 zákona č. 18/1996 Z.z. o cenách v znení neskorších predpisov Opatrenia Ministerstva financií SR č. 01/R/2005, ktorým sa určujú náhrady vrátane DPH a tarifné podmienky MHD v Bratislave pre Dopravný podnik Bratislava (ďalej len DPB). Navrhovateľ v rámci pokusu o zmier písomnou výzvou (upomienkou) zo dňa 11.04.2011 vyzval odporcu na dodatočnú úhradu pohľadávky navrhovateľa pozostávajúcu z nezaplateného cestovného vo výške 0,50 €, úhrady (pokuty) vo výške 50,- € a poštovného vo výške 1,- € v lehote do 5 dní od doručenia výzvy na účet navrhovateľa. Písomná výzva zo dňa 11.04.2011 bola zaslaná odporcovi dňa 12.04.2011. Odporca žalovanú pohľadávku navrhovateľa neuhradil ani v dodatočnej lehote na plnenie. Súd však prihliadol na námietku premlčania, ktorú vzniesla opatrovníčka odporcu dňa 20.08.2013, nakoľko je nesporné, že žalobný nárok navrhovateľa vznikol dňom porušenia tarifno-prepravných podmienok dopravcu odporcom, t.j. dňom 01.03.2011, pričom premlčacia lehota 1 rok (§ 108 OZ) na uplatnenie žalobného peňažného nároku začala plynúť dňa 02.03.2011 a uplynula dňom 02.03.2012. Argument navrhovateľa uvedený v písomnom vyjadrení zo dňa 10.09.2013, že by sa mala použiť všeobecná (trojročná) premlčacia doba (§ 101 OZ) všade tam, kde pre jednotlivé práva nie je Občianskym zákonníkom alebo iným predpisom ustanovená iná premlčacia doba, súd neakceptoval, nakoľko priamo v

Občianskom zákonníku v § 108 cit. zák. je stanovená (osobitná) premlčacia doba 1 roka (stanovená pre práva z prepravy) po uplynutí, ktorej sa práva z prepravy premlčujú s výnimkou práv na náhradu škody pri preprave osôb. Navrhovateľ v zastúpení právnym zástupcom podal návrh na vydanie platobného rozkazu zo dňa 16.01.2013 na tunajší súd až dňa 04.03.2013, a teda nárok na uplatnenie si žalobného nároku z prepravy nebol uplatnený včas. Nakoľko opatrovníčka odporcu vzniesla námietku premlčania žalobného nároku dňom 20.08.2013, súd musel na námietku premlčania žalobného nároku prihliadať v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami a rozhodol o žalobnom nároku navrhovateľa tak, že žalobný návrh navrhovateľa zo dňa 16.01.2013 zamietol. Súd podotýka, že navrhovateľ predložil dve rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorých bol v značnej miere úspešný, nepredložil však ďalšie rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré mu v obdobných právnych veciach úspech nepriznali, ako napríklad rozsudok sp. zn. 2Co 325/2013 zo dňa 14.08.2013.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p., účastníkovi, ktorý vo veci mal plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., nakoľko však úspešnému účastníkovi konania, t.j. odporcovi žiadne trov konania v konaní nevznikli, súd mu žiadnu náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, dvojmo, cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.